

سلسلہ دروس خارج

اصول فقہ

بہت وضع

جلسہ :

۶۶

تاریخ :

۱۹ / ۱۲ / ۱۴

نظریات پیرامون
«حقیقتِ وضع»

نظریه ششم :
مبنای هوهویت

مبنای
«هوهویت»

وضع عبارت است از «جعل هوهویت بین لفظ و معنی در عالم اعتبار»

۱. القاء معنی به واسطه لفظ زمانی ممکن است که این دو «یکی» شده باشند

۲. اگر لفظ (= کیف) با معنی (= مثلا جوهر) متحد نباشد، چگونه لفظ و معنی دو وجود برای یک ماهیت می شوند

۳. اتحاد وجودی لفظ و معنی، موجب سرایت حسن و قبح از معنی به لفظ می شود

نمی شود :

از طرفی «وجود لفظی» با «وجود خارجی» مابین (و قسیم یکدیگر) باشند
و از طرفی : «لفظ» با «معنی» با هم اتحاد داشته باشند
«اتحاد داشتن» با «مابین بودن» نمی سازد!

سه دلیل

مرحوم

بجنوردی

جواب مرحوم

فاضل

تصور مرحوم فاضل ← اتحاد وجود لفظی و وجود خارجی

فحوای کلام بجنوردی ← اتحاد ماهوی وجود لفظی و وجود خارجی +

ماهیت بخشی اعتباری به وجود لفظی

یعنی: وجود لفظی ابتدائاً ماهیتی برای آن اعتبار می شود ← به واسطه این

جعل اعتبار، وجود ذهنی با وجود عینی متحد می شود

ما می گوئیم:

۱. القاء معنی به واسطه لفظ زمانی ممکن است که این دو «یکی» شده باشند

۲. اگر لفظ (= کیف) با معنی (= مثلا جوهر) متحد نباشد، چگونه لفظ و معنی دو وجود

چه کسی گفته ما در استعمال، «القاء معنی» می کنیم؟

ما در استعمال، «القاء علامت معنی» را می کنیم

سؤال: چرا هنگام استعمال «علامت بودن لفظ» را متوجه نمی شویم؟

جواب: «علامت بودن» همانند **آینه** است و توجه از آن سلب می شود

مؤید: در زبان هایی که چیرگی کافی را به دست نیاورده ایم، اولاً لفظ را می

شنویم بعد بر معنی منطبق می کنیم

سه دلیل

مرحوم

بجنوردی

ما می گوئیم

بررسی اشکال
اول به مبنای
«جعل»
هوهویت»

جواب :

مرحوم فاضل :

«جعل هوهویت»، خلاف وجدان در نام گذاری ها و وضع اسامی است

مرحوم خوئی :

اذهان عامه، از فهم آن قاصر هستند.

آیت الله سیستانی :

جعل هوهویت، آسان و از مرتکبات عرفی است و نیازی
به تفکر عمیق ندارد؛ چراکه نوعی از مجاز است

ما می گوئیم :

فرق است بین «انجام عمل» و «تفسیر و تحلیل عمل»
(دومی می تواند بسیار دقیق و خارج از فهم عرف باشد)

پایان